

ROMÂNUL

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL-ȚĂRĂNESC ARAD

REDACȚIA
și
ADMINISTRAȚIA
ARAD
Strada Horia No. 2.
(Clubul Partidului
Național Țărănesc)

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 160 Lei
Pe jumătate
de an . . . 80 Lei
Exemplarul . . . 3 Lei

Răspunsul Majestății Sale Regelui la felicitările populației din județul Arad.

Cu prilejul aniversării nașterii Majestății Sale, Directoratul ministerial transmițând Regelui felicitările populației din județele directoratului, această autoritate a primit la 18 cor. o telegramă de mulțumire semnată personal de Regele Carol, al cărei conținut îl înregistrăm cu multă bucurie și îi dăm loc mai jos pentru a fi citită de cetitorii noștri.

D-lui Director ministerial
Sever Bocu.

„Mulțumesc din toată inima populației din județele de Vest pentru urările și sentimentele de credință ce mi le exprimă prin D-voastră.

Carol.

Cum s'ar face conversiunea datoriilor agricole.

— Proiectul d-lui ministru Manoilescu. —

Un ziar din capitală face o largă dare de seamă despre tehnica și operațiunile de conversiune a datoriilor agricole, care după cum suntem informați, formează o chestiune capitală în activitatea guvernului.

După expunerea și proiectul d-lui ministru Manoilescu ar urma ca operațiunile de conversiune să fie pregătite și aplicate de către comisiuni județene ca primă instanță, iar de către comisiuni constituite pe Directorate Ministeriale ca a doua instanță.

Este bineînțeles că aceste comisiuni vor avea rolul de organe administrative și că deci hotărârea ultimă va rămâne pentru toate chestiunile Miniștrilor responsabili.

În fiecare județ comisiunea se va compune din:

a) Directorul Băncii Naționale din localitate; b) Administratorul Financiar; c) Consilierul agricol; d) Un delegat al Băncilor capitaliste din județ; e) Un delegat al Federalei Băncilor Populare și unde nu există Federală, un delegat a Băncilor populare din județ.

În fiecare Directorat Regional, comisiunea se va compune din: a) Un delegat al Băncii Naționale; b) Un delegat al Ministerului de Finanțe; c) Șeful Serviciului Agricol din Directorat; d) Un delegat al Băncilor din Directorat; e) Un delegat al Băucei Centrale Cooperative.

Iar în ce privește lucrările în comune, ar urma să se dea ființă unor comisii comunale cari să facă primele conserieri despre averea și veniturile proprietăților agricole și despre datoriile ce le au agricultorii proprietari. Pământurile cari deci vor forma baza acestei conversiuni vor fi clasificate în categorii, după cum ele sunt mai bune

sau mai slabe. Ca bază a clasificării pentru aceste pământuri s'ar lua puterea medie de producție a porumbului în ultimii ani, deoarece porumbul se cultivă în toate regiunile din țară.

Conversiunea consistă în faptul că statul ar prelua datoriile agricultorilor asupra sa și ar emite titluri de valoare cu anumite restricții, cari depind de mărimea datoriilor. Statul deci ar lua asupra sa o calitate juridică de garant față de creditorii agricultorilor. Iar agricultorii vor plăti statului prin anuitați, care la singular vor fi fixate — după cum se prevede — la o cotă maximă de 12% de care ținând seamă, datoria la hectar maximă ar putea fi ocoperită, în 24 ani. Anuitățile la un hectar ar fi de Lei 360, 540, 720 și 900, adică nu vor întrece nici odată plata normală a debitorului, iar ce ar fi peste acestea, ar suporta statul. Pentru datoriile mici statul ar urma să plătească creditorilor bani în numerar iar pentru cele mari în titluri sau contui creditoare.

Creditorii ar urma astfel să fie despăgubiți fie deci prin plată în numerar, fie, prin titluri sau prin deschideri de conturi creditoare la institutul de conversiune (Cassa Rurală) care ar lua ființă.

Se mai proiectează ca odată cu preluarea datoriilor să se facă un contract între debitorii agricultori și între stat în privința unei rentabile desfaceri a produselor agricole, cece eventual s'ar face prin cooperative.

Deocomandată atât. În numerele viitoare vom da toate informațiile cari ating această chestiune.

Red.

Descoperirea unei organizații de spionaj din București.

Spionaj în favoarea Rusiei. Membrii organizației sunt intelectuali.

Arestările din București. Alte arestări în provincie.

Spionaj!

Cuvântul sună tăios și viclean ca limba despicată a viperei. Și întocmai cum vipera produce desgust, așa și oamenii — căzăturile și mișeeii — sunt scârboși. Ce-i spionajul? E vinderea țării și a celor ce are ea mai bun, dușmanilor ei.

Nu avem cuvinte să infierăm faptele mârșave a celor ce din iubire de arginți, vând țara în care trăesc și-n care-și câștigă pâinea de toate zilele, necesară traiului.

O mângăere totuși avem. Printre cei arestați la București, Brașov și în celelalte orașe din țară, abia găsim câțiva români, incolo numai streini de neamul și sufletul nostru. Ce bine poți aștepta dela un strein chiar dacă trăește în țara ta? — s.

În zilele trecute siguranța din București a descoperit o vastă organizație de spionaj, în favoarea Sovietelor. Centrul din București era afiliat Centralei de spionaj din Viena, iar conducătorul din capitală era un inginer german, care pentru a-și masca activitatea, a deschis un magazin de aparate fotografice, radio, și accesorii, sub firma „Fotofon“. Natural totul era de ochii lumii, căci în realitate aci era centrul unde spionii concentrau materialul cules. De aici, informațiunile culese erau trimise prin curier special, prin postă, — postă aeriană, sau duse chiar de șef personal la Viena și predate serviciului de spionaj sovietic. Ba dacă erau informațiuni importante și urgente prin radio, căci inginerul dracului, își instalase un admirabil aparat de emisiune.

Cea mai mare parte din membrii organizației din capitală și provincie, e compusă din intelectuali și mai cuseamă ingineri. Toți aceștia erau în bune relațiuni cu societatea bună din București, cu cercurile militare, politice și economice. Se spune că șeful bandei de spioni, inginerul neamț, e un om foarte învățat și bine pregătit în toate domeniile. Mainainte de a fi trimis în România — scriu ziarele — a mai făcut spionaj și întotdeauna a dat dovadă de multă pricepere.

ARESTĂRILE.

Siguranța urmărea de mai mult timp activitatea acestei bande, însă aștepta momentul oportun ca să intervină, astfel că banda era bine păzite, scrisorile

Prelungirea permiselor pe C. F. R. ale ofițerilor și invalizilor. Consiliul de administrație al căilor ferate a hotărât prelungirea valabilității carnetelor de călătorie pe c. f. r. la

telegramele și tot ce se trimitea dela București la Viena, ajungea în mâinile siguranței.

În ultimele săptămâni un inginer — Ludwig — a propus unui ofițer să-i vândă ceva planuri militare. Ofițerul a acceptat dar și-a anunțat superiorii, iar când inginerul a venit cu banii, a fost prins și arestat. Ascultat a făcut mărturisiri, denunțându-și - tovarășii. A mai spus, că au primit ordine severe din Viena, ca să urmărească manevrele regale din toamna aaceasta, indicând și ziua în care ce-i însărcinați cu treaba aceasta vor pleca din București. Însă n-au mai plecat, căci în momentul când erau să pornească cu automobile și cu motociclete, au fost arestați. Însă aceștia nu prezentau mare importanță. În acelaș timp se făceau descinderi în oraș.

Dintre acei arestați menționăm pe inginerul Solomon și soția, ing. Horovitz, inginerul Mader, Iosif Hales, secretarul organizației, și alții a căror nume e ținut în secret. În București au fost arestate 75 persoane.

ARESTĂRILE DIN PROVINCIE.

Organizația de spionaj din București avea ramificații în orașele mai principale din țară.

La Brașov au fost arestate 10 persoane, între cari se zice că ar fi și 2 ingineri dela fabrica de aeroplane.

La Cluj au fost arestate 7 persoane între care și Victor Arady cunoscutul publicist maghiar, precum și un alt gazetar maghiar.

La Iași a fost arestat Waxmann fostul primar — sub averescani — al Unghenilor.

La Chișinău au fost arestați tot în legătură cu această organizație, 3 curieri bolșevici veniți proaspăt de peste Nistru.

La cei arestați în București s'au găsit enorme cantități de explozibile, aparate fotografice, radio, multe automobile, motociclete și mașini de scris. Asupra șefului s'a găsit un carnet de cercuri, din care s'a constatat că în zilele din urmă s'au cheltuit sume fantastice.

Deocomdată cercetările se fac de siguranța generală statului și de parchetul militar. Se prevăd mai multe arestări.

După încheerea cercetărilor vom reveni asupra acestei chestiuni.

ofițerilor și ale invalizilor, orfanilor și văduvelor de război, până la 31 Decembrie a. c. inclusiv. Călătoriile sunt socotite nemilitat până la acea dată.

BULETINUL AGRICOL

al Camerei de Agricultură a Județului Arad

Prețul cerealelor pe piața din Arad în ultimele zile.

Grâu	Lei 290.—300.—	per 100. kg.
Orz	" 260.—280.—	" " "
Ovăș	" 250.—260.—	" " "
Porumb	" 260.—280.—	" " "

Prețul vitelor pe piața din Arad în ultimele zile.

Părechea de cai	Lei 10—15000.—
" " boi	" 15—20000.—
" " porci	" 2—3000.—
Vacă	" 6—9000.—

AVIZ.

Rugăm pe toți cei interesați a cerceta biroul Camerei numai între orele oficiale de la 8—1. dat fiindcă orele după masă sunt rezervate exclusiv pentru serviciul intern.

Domnul Director stă la dispozițiunea publicului în fiecare zi între orele oficiale fixate mai sus, însă fiind ocupat foarte adesea ori din interes de serviciu afară de birou se află mai cu siguranță la birou în zilele de Marți și Vineri.

Tot asemenea și plățile se fac numai în zilele de Marți și Vineri.

Deodată cu acesta aducem la cunoștința publicului că este rugat ca toate adresele sau cererile ce ne trimit să le timbreze în regulă cu timbru de 11. (Unsprezece) Lei căci în caz contrar nu se pot lua în considerare, socotite fiind ca nea-venite.

Agricultori,

Cercetați și examinați semănăturile D-voastră și avizați imediat Camera dacă observați vre-o pagubă din cauza șoarecilor, insectelor etc.

Pomicultori,

Contra cotarilor folosiți brâul cu clei. Din acest clei și hârtie (brâul) se poate primi la Camera de Agricultură cu prețul redus și anume:

Cleiul	Lei 114.—	per 1. kgr. iar
Hârtia (brâu)	" 45.—	" 1. "

AVIZ.

Camera cumpără semânță de lucernă și trifoi Dacă cineva dintre agricultori are de vânzare, poate aviza Camera trimițându-i pelângă ofertă și mostră și prețul de vânzare ce cere pe semânță.

Holera paserilor.

Dintre toate boalele molipsitoare această este cea mai răspândită în toată lumea și așa se întinde de repede încât nu pot crescătorii să se păzească, producând o mortalitate că aproape numai rămâne nici o pasăre în curte. Se îmbolnăvesc toate paserile și anume: Gâini, rațe, găște, curci, bibilici, porumbei și alte paseri sburătoare. Boala această este datorită unui microb care abea se vede de medic la examinul microscopic și care a fost botezat sub numele de „Pasteurela“ dela numele marelui învățat francez „Pasteur“ care a studiat încă din 1880.— această boală și a descoperit vaccinul cu care să poată întări paserile pentru a nu se îmbolnăvi după cnm se va vedea mai la vale.

Semnele boalei; Se prezintă sub trei forme, una așa zisă apoplectică, adică pasărea nu arată nici un semn și deodată cade ca trăsniță jos și moare, o altă formă este cea supracută care durează 2-5 ore și se prezintă astfel: Paserile devin triste, cu capul aplecat în jos, stând parcă ar dormi, aripele lăsate în jos, și depărtate de trup, penele sbârlite. Dacă cineva ia gradul arată o febrință de 43° și mai sus chiar, din cioc adesea ori se vede scurgerea unui lichid mucos, lipicios. Cele mai adesea ori boala apare sub formă acută adică ține până la 3. zile și se arată tot astfel; tristă, somnolentă, nu mănâncă nimic, arată o sete mare și abea se mai ține pe picioare din cauza slăbiciunii care o cuprinde, tremurături din tot corpul, și dacă se uită cineva pe burtă se vede că mușchii burței se contractă. Creasta și bărbiile se vinețesc, apare apoi cufureala, la început mai groasă apoi cenușie foarte moale și în sfârșit spumoasă lămestecată cu sânge. Aproape de moarte apar pete vinete pe piele, răsuflarea din ce în ce mai grea și mai sgomotoasă, picioarele, creasta și capul se răcesc, creasta devine neagră deschide ciocul des și după o scurtă agonie moare.

Boala aceasta foarte rar se mai prezintă și sub formă cronică, de care iarăși nu scapă, foarte rar dacă se vindecă vre-o pasăre și se prezintă astfel: Pasărea e cuprinsă de o slăbiciune din ce în ce mai mare, creasta și bărbiile să decolorează, devenind vinete, apoi o cuprinde o diaree, care durează un timp, încetează și iarăși revine, incheieturile dela coate se umplă devin calde și foarte dureroase, care la urmă răsuflă și lasă să iasă o substanță brânzoasă.

Dacă cineva taie o pasăre bolnavă de holera, observează următoarele leziuni:

Pe piele pete vinete și chiar inegrite, din cioc și nări scurgerea de zeamă lipicioasă. dacă se deschide cadavrele se vede

bojocii (plămâni) injectații de sânge, sacul care învelește inima plin cu un lichid gălbui, care dacă stă mai mult în contact cu aerul se încheagă ca o gelatină, mușchiul inimii de culoare pală și mult mai moale presărat de puncte sângerate. sângele din inimă este negru și prea puțin încheagat. Dacă se deschid mațele cu un foarfece se vede că pelița din lăuntru este mult injectată de sânge și conținutul mațelor se arată printr-o materie moale, uneori galbenă, alte ori cenușie, și spumoasă, amestecat cu fire de sânge. Ficatul totdeauna mult mai mărit și sângeros se rupe repede și pe suprafața lui se observă numeroase pete galbene, adesea ori mici rare ori mai mari. Splina adesea ori mărită uneori însă nu, ca și normal.

Cum boala aceasta se aseamănă și cu alte boale ca: pesta, tifoza și alte boale de sânge, numai examenul microscopic făcut de un medic veterinar poate să ne dea siguranța că este sau nu holera.

Ce putem face când boala s-a ivit.

Nici un medicament nu poate fi de folos, pentru că toate medicamentele încercate în tratamentul holerei nu au dat nici un rezultat practic, așa că rămâne, ca singur mijloc pentru a păzi celelalte paseri, vaccinarea paserilor din curte infectă și curțile vecine cu aceasta. Acest vaccin costă numai 2.— Lei doza și se procură dela Institutul Pasteur al Facultății de Medicină veterinară din București.

De multă vreme acest Institut prepară și acest vaccin dar cu toate sfaturile date de Medici Veterinar nu vedem, ca populațiunea dela țară să declare atunci când boala a produs pagube incalculabile, prin marea mortalitate de 80 și 90%.

Pelângă aceasta țin să dau următoarele sfaturi crescătorilor de pasări:

1. Să nu se introducă de îndată prieste paserile dintr-o curte pasări străine, fie prin cumpărare, fie prin danie, ori cât de sănătoasă ar părea, ele vor fi izolate într-un loc aparte ferit de orice contact timp de 15. zile.

2. Când o boală la pasări s'a ivit trebuie să se ia următoarele măsuri:

În curțile infectate bolnavele se vor izola pe loc, și de preferat ar fi ca bolnavele să fie imediat sacrificate și cadavrele arse dacă e posibil chiar pe loc până la carbonizarea totală. Cotețul dacă este de lemn se va desinfecă în abundență cu soluție de creolină. Pearson 5% apoi se va vărui. Scările pe care dorm paserile se vor spăla de asemenea cu o soluție de creolină 5% iar pe jos se va presăra în abundență praf de var nestins lăsându-se astfel 24. ore să se stingă pe loc, apoi se va răzui și totul se va căra cu precauțiunile necesare îngropându-se într-un loc retras, la adâncime cât mai mare, iar pe locul astfel curățat se va stropi în abundență fie soluție de creolină Pearson 5% fie praf de var în abundență, fie cenușe.

Păsarile sănătoase vor fi scoase imediat și izolate de altă parte a curții într-un loc curat și observate zilnic. Bineînțeles se va avea grijă ca apa să se pună în vase curate primindu-se cât mai des și topindu-se de preferință „Albastrul de metylen Hoechst“ sau câteva picături de creolină Pearson.

Cadavrele de paseri nici odată nu vor fi aruncate în drum, în alte curți în șanțuri, sau să fie atârinate pe garduri, sau în pomi, ele vor fi de îndată distruse prin ardere, căci a-se îngropa așa cum se obicinuește la țară la o adâncime mică, câinii le desgroapă și întind molima mai departe.

Medic veterinar primar:

Dr. Al. Gh. Martha.

AVIZ.

Se aduce la cunoștința publică că Ministerul de Agricultură și Domenii cu deciziunea sa No. 227154 din 2. Octombrie a. c. a aprobat ca termenul acordat cultivatorilor, pentru facerea declarațiilor privitoare la suprafețele de vii ce posedă cultivate cu hibrizi producători direcți sau numărul acestora aflat în plantațiunile existente la promulgarea legii — să fie prelungit până la 26. Noembrie 1990.

Diracțiunea Camerei.

Timpul semănăturilor.

Timpul este foarte potrivit ca după ploile bune ce am avut agricultorii să-și pregătească pământurile pentru însemnătură. Cu umezeala ce are pământul după ploile căzute și cu timpul cald semânța răsare foarte repede. Avem semănături frumoase de seară orz și grâu. După cele constatate în județ avem speranța că fiecare agricultor bun din șes va termina cu însemnăturile până la sfârșitul lunii Octombrie. Este de altcum bine știut că cel mai potrivit timp pentru însemnătură este luna Octombrie.

Sfeclele de zahăr în mare parte sunt scoase și transportate deja. Recolta diferă între 80—200. mm. per jugh. cad. La nici o plantă nu se observează așa de bine cala sfecle de zahăr arătura de vară făcută la timp și arătura de toamnă făcută adânc, — ca și lucrările de însemnătură și celea în decursul vegetației date la timpuri potrivite.

Cât despre inanimici în agricultură observăm că avem mulți șoareci. Pentru stărpirea lor recomandăm agriculturilor ca în caz de observă pe holdele însemnătate stricăciuni să se asocieze pe comuni întregi și să pornească în comun stărpirea lor cu grâul inmuiat în otravă ce se poate cumpăra cu preț redus de 30.— Lei per kgr. dela Camera de Agricultură a Jud. Arad.

Un kgr. după împrejurări este destul la peste 1 și jumătate jugh. cad.

Diracțiunea Camerei.

Scrisori către fratele meu

Iubite Frate

Multe lucruri se petrec în lumea asta. Și, multe întâmplări par a fi dincolo de înțelegerea noastră. Rămâi în fața lor zăpăcit și ești incapabil să găsești o explicație.

Iată abunăoară un om pe care-l cunoști ca fiind corect, cinstit, conștiincios, pedant și pe care-l cinstești, te închini în fața lui ca în fața unei excepțiuni în lumea asta de tâlhari. Intr-o bună zi toată cetatea de iluzii, ce ai clădit pe onorabilitatea aceluia om, se dărâmă ca o jucărie de copil. Ese la iveală că omul tău nu se deosebește întru nimic de semenii săi, a știut doar să-și pună o mască a omului cinsit sub care ascunde mentalitate și suflet de bandit.

Ce rezultă de aci? Oricât de onorabil pare cineva trebuie să-l mănuești cu multă precauțiune și cu mai puțină încredere. Nu știu ce zace în el.

Este adevărat că inprejurările fac uneori din cel mai blând miel fiară sălbatică și din smerita călugăriță o adevărată furie. Să nu te miri atunci că un funcționar cinstit, dar rău plătit, văzând destrăbălarea din juru său, încearcă să facă, să trăiască și el la fel cu cei mulți.

Vina! Unii zic: societatea. Alții: vina este în individ. Și eu îți spun: și una și alta. Societatea judecă, dar nu se judecă. Pretinde dela individ ceea ce ea însăși; în ansamblul ei, nu respectă nici odată! Individul la rândul său se acomodează societății când nu trebuie și procedează după propria sa judecată când ar trebui să țină cont de ceea ce spune societatea.

Cinstea omului este o bogăție care se câștigă odată cu creșterea dată de părinți cinștiți și se păstrează foarte ușor, dacă nu uiți nici odată că o ai încă. Odată ce ai pierdut o, pierdută rămâne pentru vecie.

În cele mai multe cazuri cinstea se pierde pentru că cel ce o are vrea să aibă alte comori pe cari le socotește mai prețioase. El sărac, neavând decât bucată de pâine și cinstea sa vrea să imite pe cei bogați, de unde să ia banii necesari pentru un astfel de exercițiu? Ia dela altul, ia dela șeful său, ia dela stat, dacă stăpânul său este statul. Ne fură pe noi, pe cetățeni. Unde ajunge în modul acesta? Își pierde cinstea, și, bun e Dumnezeu, dacă nu-și pierde și ceea ce a avut și libertatea.

De accia îți aduc aminte: creșteți copiii în respectul avutului altuia, spunele că cinstea este cea mai mare bogăție pentru om, și să se mulțumească cu ceea ce au. Iar dacă vor să-și mărească avuția să o facă prin muncă cinstită.

Ți-am spus-o și repet mereu să nu uiți că țara românească are nevoie de cetățeni cinștiți și muncitori.

Al tău frate
Iarie

Hai, să râdem!

S'au întâlnit odată pe stradă doi artiști. Și au început să vorbească.

— Am auzit că nu v-a reușit reprezentarea, și v-au bătut cu mere putrede!

— Da, dar au și bătut din palme!

— Când m-au nimerit în cap cu merele putrede!

M. G.

Acționați abonamentul la Românul!

Dumpingul rusesc și rezistența noastră economică și națională.

Lumea dela țară desigur că se va fi întrebata de o fi auzit de el, că ce înseamnă dumpingul rusesc. Datoria noastră e să facem să fie înțeles spre a lămurii totodată și situația grea economică creată prin acest dumping.

E știut că Rusia face enorme încercări și se trudește a sădi în statele europene, deocămandată aici, sămânța nemulțumirilor și a agitațiilor, îndeosebi în clasa producătoare de jos, pentru a împinge statele spre anarhie și tulburări interne când știut este, că sămânța bolșevică prinde mai bine. Terenul propriu pentru aceasta este clasa producătoare de jos, în situații economice bineînțelese neprielnice. Ani de a rândul s'a trudit Sovietul rus să provoace tulburări în lăuntru tuturor granițelor și, prin iscoade și agitatori scump plătiți, a căutat să fie informat despre rezultatele loviturilor pe cari, între celelalte state, ledădea și țării noastre, ce uncea din imediata ei vecinătate. Spionii și agitatorii gras retribuiți au operat pretutindeni, și în România și în Ungaria, Germania, Franța ect. și când a fost cazul de greve muncitorești, sau de șomaj au atâțat muncitorimea mai ales pe cea dela orașe.

Statele au prevăzut scopul sovietelor și au făcut mari eforturi de a proteja produsele interne spre a asigura o continuitate de muncă și ca astfel, pe cât era posibil să evite șomajul sau lipsa de lucru. Or, lipsa de muncă — șomajul — n'a putut fi evitată total, căci, fără a vorbi de ai noștri, numărul celor fără de lucru și azi este foarte mare în statele conducătoare industriale ca Anglia, Germania, și Franța. Rusia a căutat să profite de această stare de lucruri făcând o vie propagandă prin toate țările. Statele, — cu toată risipa și truda sovietelor, — au căutat, fiecare să reziste și să apere, ordinea internă de tulburări și agitații, prin diferite măsuri preventive.

Sovietul rus a văzut că planul nu a reușit așa cum îl aștepta și a recurs la dumping, la acest păcătos dumping. De ce? Din mai multe puncte de vedere, dintre cari iată să amintim numai două: ca să creeze în primul rând între statele agricole o criză economică agricolă și în mod inerent nemulțumiri între țărănime și să sguodie temelile constituționale ale acestor state pentru a prepara acolo, la ele, un teren propriu doctrinei comuniste. Iată de ce acest dumping. Dar sovietul a mai știut ceva: că producând nemulțumiri între agricultori, se va putea apropia mai ușor de această categorie socială, — de țărănime, care, și, chiar, în Rusia opune o rezistență fanatică și dărză oricărei tentații și principiilor bolșeviste și se menține în mod firesc în cadrul principiilor conservatoare. Servească ca dovadă, ce luptă dărză a dus țărănimea rusă în primăvara anului acesta în apărarea bisericii și a credinței creștinești și câți țărani au fost omorâți astă vară, când organele sovietelor rusești au confiscat întreg produsul agricol, de n'au lăsat oamenilor nici de sămânță. Confiscarea grâului, porumbului și a celorlalte produse și-a avut rațiunea: dumpingul. Această întreagă cantitate de produse agricole a fost aruncată cu sutele de vagoane pe piețele Europei și vindută în mod forțat pe un preț sub costul producerii. Grâul de ex. a fost vindut pe jumătate goală, nici cu atât, cât a costat producerea lui. Fiind cerealele ruse mai eftine ca produsele țărilor agrare constituționale, a fost firesc, ca și prețul produselor noastre să scadă prin concurență. Iată dar ce înseamnă dumpingul rusesc: să vinzi forțat pe un preț sub costul producerii, cu un scop necinstit și concurență necinstită.

Se pune întrebarea: în ce măsură e primejdios acest dumping pentru noi și în a pentru Rusia sovietică. Pentru noi poate fi primejdios numai din momentul când nu vom mai putea re-

zista. Această rezistență, — din moment ce cunoaștem planul sovietului de a conrupe întregul organism al țărilor constituționale, — trebuie să fie nu numai economică ci și națională, din două motive, pentru că sovietul prin orice mijloace, între cari și dumpingul ca un mijloc economic, ne amenință nu numai economia țării ci, și — în primul rând — unitatea noastră națională. Rusia a recurs la acest mijloc economic, — la dumping, — fiindcă știe că prin forță armată nu va putea nicădată determina statele europene la o revoluție socială comunistă. Ea face azi ultimele eforturi, chiar prin silnicii, ilegalitate, brutalitate și risipe pe spinarea țărănului rus, care azi complet istovit așteptată clipa mântuirii din ghiarele roșii. Incontestabil că este un joc primejdios pentru sovietul rus, despre ce desigur că și-au dat seama și satrapii dela Moscva — și, pare să fie și ultimul joc. Iată de ce Statele europene aflând de planul sovietelor, se organizează pentru rezistență. Această tendință de organizare s'a vădit în diferitele și repetatele conferințe agrare ale țărilor agricole, în cari statele au căutat să formeze un front unic și o uniune agrară și dacă până în prezent această uniune nu a devenit un fapt, s'a observat că frontul este făcut, căci atât noi, cât și Ungaria, Jugoslavia și Polonia s'au pus sau se pun la adăpost în fața atacurilor economice ale sovietului. Dar atacurile economice comuniste par să fi slăbit: Rusia s'a debarasat de o mare cantitate de cereale. Or, acum vine iarna, și ne întrebăm vor mai avea rușii cantități de cereale de aruncat pe piețele mondiale fără ca foamea să nu-și ridice capul și pe stepele Rusiei. Sau va avea țărănul rus răbdarea sclavului de a mai ierta să i se ia cu puterea produsul sudorilor sale, fără a i se lăsa măcar pentru o coajă de pâine?!

Este de prevăzut, că dacă Rusia sovietică a voit să ne sugrume pe teren agricol, pe acelaș teren, și în mod neîndoios își taie și-și creanga de sub picioare. Dacă dumpingul a fost odată încercat, el a două ori nu va aduce alt ceva decât o mizerie economică rusă și fatal va clătina și regimul comunist pe care îl pândeste atâtea guri de tun și o răscăală țărănească care de sigur că va aprinde întregul organism sovietic și va reintrona constituționalismul, legalitatea și adevărata democrație din țările noastre europene.

Apucăturile Moscvei evident că se apropie de sfârșit, dovadă nemincinoasă este credința veche a țărănului rus. Și mai e evident că în fața acestor lovituri ale sovietului trebuie, alături de celelalte state mari, să ne păstrăm calmul, curajul, răbdarea și mai presus de toate înțelepciunea, resistând cu patriotism și cu încredere în mai bine care nu va întârzia nici pentru noi.

Dine! Dine!

Teatru românesc

La 31 Oct. a. c. trupa Maria Ventura cu sublima piesă sentimentală „Indrăgostita“ în trei acte, de Gh. Porto-Rich. În rolurile principale cu renumita artistă Maria Ventura, Gheorghe Vraca, Jul, Cazaban, Marieta Deculescu, Ivașcu și Tanti Sandulescu. Prețuri eftine. Bilete la Librăria dicezană Arad, blv. Regina Maria.

La 12 Nov. a. c. trupa Bulandra-Maximilian cu comedia „Etienne“ în trei acte de Jacques Deval.

Grăbiți până mai sunț bilete.

Aniversarea a zece ani de existență a Universității din Cluj.

A participat M. Sa Regele Carol II-lea, M. Sa Regina Maria, Principele Nicolae, Miniștrii țării, Miniștrii străini. Delegați ai universităților din țară și străinătate. M. Sa Regina Maria a fost proclamată de „Doctor Honoris Causă“ al Universității din Cluj.

Luni 20 și Marți 21 crt. a avut loc în Cluj serbările jubilarie ale Universității clujene. Luni s'au împlinit 10 ani de când la Universitatea din Cluj, care are o vechime de 60 ani, s'au inaugurat primele cursuri românești în prezența Marelui Rege Ferdinand I.

La serbările jubilarie a participat și M. Sa Regele Carol II., M. Sa Regina Maria, Principele Nicolae, Patriarhul Miron, C. Sărăteanu fost regent de Iuliu Maniu, de dl Ștefan Cicio Pop, T. Bratu, d. V. Goldiș, mitropolitul Bălan episcopii Ciorogariu și Comșa Hoșșu, abate Zavoral, miniștrii Franței și Angliei Bianu, preș. Academiei Române, profesorii francezi Baltazo, și de Martonne, primul ministru Mironescu și miniștrii țării, persoane politice și reprezentanți oficiali ai diferitelor așezăminte culturale din țări.

La intrarea în gară a trenului regal d. Mihaile primarul orașului Cluj, a rostit o cuvântare de bun sos și a oferit Suveranului tradiționala pâine și sare.

Aceiași zi la orele 11 încep în sala universității serbările jubilarie.

Sediința festivă prezidată de M. Sa Regele o deschide cuvântarea dlui Em Racoviță, prorectorul universității prin care urează bun sos celor veniți să asiste la serbări.

După aceasta M. Sa Regele rostește un document discurs ocupându-se de istoricul universității clujene și arătând moale eforturi ale luptătorilor români din veacurile trecute. Eforturi depuse pentru înființarea unui universități românești, dar care ne au putut fi încoronate de succes decât abea în anul. 1919 când înagorează universitatea românească din Cluj sub patronajul Măritului să Părinte Regele Ferdinand I. al cărei nume îl poartă această instituțiune de înaltă cultură.

După M. Sa Regele, vorbește d. G. G. Mironescu primul ministru al țării.

Dsa a relavat tendințele de desnaționalizare ale statului maghiar pe cari aceasta universitate trebuia să le servească, căci acesta a fost scopul înființarea sale.

Urmează cuvântările dlor: O. Ghibu profesor al universității clujene, Ion Bianu, președintele Academiei Române Deleanu, prof. al Universității din București, Breazu din partea primilor absolvenți ai Universității jubilarie și Adeca din partea studenților clujeni.

D. Sextil Pușcariu, decanul facultății de litere citește apoi raportul prin care M. Sa Regina Maria este recomandată Senatului universitar pentru a i se decerna titlul de doctor onorific.

M. Sa Regina Maria este declarată de către d. prorector Racoviță „doctor honoris causa“.

Au mai fost proclamați „doctori honoris causa“ Zavoral, prieten al României, profesorul Barttili, profesorul de Mortonne, d. de Saint Aulaire, fostul ministru al Franței pe timpul ocupației germane, savantul Sied, Scotus Viator și profesorul Roger.

După aceasta solemnitate M. Sa Regele a decorat pe d. prof. Poțui, Iuliu Heșegan, C. Tătaru, R. Cioflec și T. Drăgoi.

La orele 1. Universitatea a oferit un banchet la Cercul Militar în onoarea nouilor doctori honoris causa.

Seria toasturilor a fost deschisă de către dnul Em. Racoviță.

A urmat apoi discursul M. Sale Regelui prin care Suveranul se declară indisolubil legat sufletește de mari

cercetători și de oameni de știință ai țării românești.

La banchetul din seara zilei de Luni M. Sa Regele a rostit o cuvântare prin constată și multă bucurie sentimentul național și dinastic precum și dragostea către tron a Ardelenilor.

Deschiderea solemnă a cursurilor anului 1930-31.

Martii, 21 crt. a avut loc solemnitatea deschiderii cursurilor universitare în prezența M. Sale Regelui, M. Sale Regina Maria și a principelui Nicolae, Primul discurs l'a rostit d. prorector Racoviță.

Discursul M. Sale Regelui adresat profesorilor și în deosebi studenților universității este un frumos îndemn la muncă rodnică prin care intelectualii de mâine și se pregătesc pentru marele rol ce-l vor avea întru propășirea neamului, dezvoltarea culturii românești, ca și prin aceasta nepoții marelui popor Roman să se dovedească a fi oameni de strămoșii lor. Tineretul de astăzi a moștenit virtuți dela înaintașii lor și sunt dator să le transmită urmașilor lor.

Urmează apoi un raport asupra activității anului școlar 1929/30 citit de d. prorector Racoviță.

Ultimul cuvânt îl are d. prof. Iuliu Hafeșan, noul rector al universității. La orele 1 a avut loc o masă câmpenească în grădina botanică.

La orele 3 d. m. s'a făcut inaugurarea pinacotecei Ciofleac.

Cronică externă

In Germania. Deputații eșiți din alegerile din Septembrie, s'au intrunit — sau cu alte cuvinte Parlamentul German s'a deschis, în mijlocul unui ne-mai pomenit scandal provocat de deputații socialiști și naționaliști. Populația Berlinului, adunată într'un număr foarte mare înainte Parlamentului s'a împărțit în două tabere. Au început să curgă ocările — aproape ca la noi — și apoi era să fie și un pic de bătaie, dar norocul a fost în poliție.

Programul noului guvern german se poate rezuma două puncte:

1. Realizarea unui mare împrumut extern pentru ajutorarea industriei și a șomerilor.

2. Lupta pentru modificarea planului Young.

Pentru cine a urmărit politica Germaniei de după război, faptul că ia atitudine dușmănească față de planul Young abia pus în aplicare, nu poate constitui nici o mirare. Noi am mai spus-o și o repetăm și acum, că Germania dorește să scape de răspunderile materiale ale războiului. Și dacă celelalte țări vor conține să aibe aceiaș atitudine pasivă și îngăduitoare față de Germania, aceasta va și reuși în curând să și realizeze planurile.

In Rusia. Unele ziare din străinătate dau cu mare lux de amănunte știri că în armata rusească au început să se producă nemulțumiri. Aceste știri nu se pot controla, căci realitate din Rusia nu o cunosc numai cei ce sunt și trăesc acolo. Un lucru e cert: mizeria e mare și oamenii sunt împușcați cu sutele pe lună.

In Brazilia. Așa oameni înțeleg și eu! Fac revoluții mai des de cum ne spălăm noi pe mâini. Și au o groază de generali, încât un om bun de gură și care-i cunoștea bine, a zis despre ei, că acolo e mai greu să ajungi soldat simplu decât general. Și apoi fiind mulți generali, fiecare ar vrea să fie el capul statului. Și când și-a pus acest lucru în gând revoluția e ca și gata. Mai așteaptă, să-i vină dolarii din Statele Unite. Când și aceștia sunt ajuns, atunci bubue turnurile și răpăesc puștile.

S. R.

Lucrările comisiunii de îndreptare a executării reformei agrare la Ineuși Chișineu

În continuarea lucrărilor pentru îndreptarea aplicării reformei agrare comisiunea de sub prezidiul dlui prefect al județului, Dr. Iustin Marșieu în ziua de 12 Octombrie a. c. a cercetat în târgușorul Ineu cererile populației din plasă, de față fiind pe lângă dl. deputat Dr. Iulian Borneas, A. Oanea prim pretor, delegații, primarii, și notarii comunelor. Lucrările comisiunii au mulțumit pe deplin pe cei interesați.

Iar în ziua de 19. Octombrie a. c. comisiunea instituită tot sub prezidiul d-lui prefect Dr. Iustin Marșieu, având

ca membrii pe d-nii Dr. Grenzer președintele comisiunii de ocol din loc. L. Perian consilier agricol, Ing. Nicoara din pădurea Ciala, agronomul din loc etc. a continuat lucrările sale în comuna Chișineu, de față fiind dl. senator Dr. Emil Veliciu, prim pretor Bârgău, delegații, primarii și notarii tuturor comunelor din plasă.

Cu toată lipsa de teren suficient disponibilului, cei interesați au rămas adânc mulțumiți de îndreptările aduse în cea mai largă măsură posibilă.

Note politice.

Mareșalul Averescu și-a burzului din nou parodia de barbă contra partidului național țărănesc. Această nouă burzuluială se întinde pe aproape 2 pagini din ziarul dsale.

Mareșalul nu e mulțumit că în momentul urcării pe tron a M.S. Regelui, a fost la guvern dl Iuliu Maniu. Și apoi nu e mulțumit bătrânul mareșal de discursul rostit de dl Iuliu Maniu la plecarea sa în concediu.

Nu are de ce să fie supărat dl Mareșal, pentru că atitudinea dubie și în zig-zag, cu care acuză guvernul național țărănesc, dsa a aplicat-o mai perfect în politica noastră de după război. Numai dsa singur a fost acela, care având popularitatea mare din 1920, s'a închinat lui Ion Brătianu, ca să-l aducă la putere. Iar dl Mareșal odată ajuns la putere, nu a făcut niciodată nimica fără ca să ceară mai întâi sfatul lui Ion Brătianu. Și tot astfel a procedat și în a 2-a dsale guvernare din 1926. Este aceasta o atitudine fermă și hotărâtă? Noi credem că nu.

Dar în afară de această chestiune, voiam să amintim de intrunirile averescanilor, ținute în săptămânile trecute în câteva comune din județ. După aceste intruniri, se vorbea și se scria în ziarele din București, că poporul a început a simpatiza cu partizanii dlui Mareșal.

Când s'a afirmat acest lucru, nu știu dacă a fost sau nu, reavoință, însă după informațiunile noastre, la aceste adunări a participat foarte puțină lume. Poate alții au văzut mai multă.

Liberalii au anunțat că și-au schimbat programul economic al partidului. O fi. Dar drept să vorbim, am cetit vechiul și noul program al liberalilor, dar n-am găsit schimbate decât cuvintele, cari în fond, spun acelaș lucru.

Și după această schimbare de program, partidul liberal s'a cam împărțit în 2 sau mai multe părți (Înțelegem partidul liberal de sub conducerea dlui Vintilă Brătianu).

Această împărțire a partidului liberal era oarecum ascunsă până în săptămâna trecută. Atunci a eșit la iveală. S'au ținut anume 2 intruniri publice. Una la Craiova și una la Chișinău. La ambele a luat parte și dl Vintilă Brătianu. La Craiova le-a mers bineșor. Doar câțiva țărani au întrebat pe dl Vintilă Brătianu, că în cazul venirii la putere ce vor hotărâ în chestiunea Creditului Agricol? Dl Vintilă Brătianu s'a făcut că nu aude întrebarea și a continuat mai departe vorbirea dsale.

La Chișinău însă, s'a întâmplat, că a vorbit dl Tătăreșcu care a cam scuturat programul liberal cel nou, spunând că nu e bun pentru vremurile de acum. Era însă bun pentru timpul di-

nainte de război, iar acum trebuie un program, care să se poată acomoda concepțiilor noi în combaterea crizei de care suferă toată lumea. La auzul acestora dl Vintilă s'a supărat foc și n-a mai voit să vorbească. Ba nici n-a voit să se arate deloc credincioșilor săi dela Chișinău. Și cu toate acestea se strigă pe toate drumurile și pe toate glasurile că în partidul liberal domnește cea mai vie armonie.

Că e armonie în partidul liberal nici vorbă, însă armonie între membrii în faptul că dl Vintilă Brătianu trebuie debarcat. Și capul celor ce cer debarcarea lui Vintilă, e dl Argentoianu, care susține că dacă dl Brătianu Vintilă mai rămâne șef, atunci partidul se duce de răpă. Vintilă a auzit lucrul acesta și a hotărât să-l dea afară din partid pe dl Argentoianu. Însă ca să nu pară prea aspru, i-a trimis vorbă să plece. Dl Argetoianu a răspuns că de plecat nu pleacă, ci dacă vrea, să-l dea afară dacă poate!..

Deci bună înțelegere pe toate drumurile!

Conferința agricolă dela București.

Sâmbătă dimineața s'a deschis la București conferința agricolă a statelor agricole din centrul și sud-estul Europei. Conferința va avea să studieze următoarele chestiuni: Concurența țărilor agricole de dincolo de ocean, creșterea producției agricole și criza prețurilor pe piața cerealelor. Pentru studierea acestor chestiuni s'au constituit 5 comisiuni și anume:

Comisia I-a. Organizația unei colaborări permanente între statele agricole.

Comisia II-a. Creditul agricol va examina propunerea d-lui Dewey.

Comisia III-a. Studiul mijloacelor practice pentru ameliorarea organizației comerțului de export al produselor agricole.

Comisia IV-a. Lucrări în vederea unei convențiuni internaționale veterinare.

Comisia V-a. Chestiunile privind politica comercială.

Asupra importanței acestei conferințe și a rezultatelor ei, vom reveni pe larg în numărul nostru viitor.

Comercianți!

Când merg afacerile vine clientul singur. Când nu merg trebuie să-l căutați. Folosiți publicitatea noastră pentru atragerea clientului.

Administrația Județului Arad
Serv. Techn. al Drumurilor și Construcțiilor.

No. 29559/1930.

Publicație de licitație.

Se publică licitație publică cu oferte închise și sigilate în ziua de 27. Oct. a. c. ora 11 în localul Administrației Jud. Arad pentru darea în întreprindere al lucrărilor de împietruirea șos. județene Arad—Curtici klm. 0—11.7b cu 1480 m. c. piatră spartă.

Proiectul și Condițiunile de Licitație se pot vedea zilnic între orele oficioase în localul Serviciului Technic Jud. Arad.

Licitatia se va ține în conformitate cu Legea Contabilității Publice art. 88—110.

Arad, la 9 Octombrie 1930.

Președinte: Șeful serviciului
Dr. Lazar. ing. Somogyi E.

Nr. 996/1930.

Publicație.

Primăria comunei Măderat (jud. Arad) în ziua de 29. Noembrie la orele 9 a. m. în târgul din Șiria va vinde prin licitație publică-verbală un taur neapt de prăsilă.

Tot în aceasta zi va ținea licitație-minuendă cu oferte închise-timbrate și sigilate — pentru cumpărarea unui taur de 2 ani autorizat — de rassă „Simenthal“.

Doritorii de a lua parte la licitațiunile de mai sus odată cu începerea licitațiunei — respective odată cu depunerea ofertului — vor depune în numerar garanță de cel puțin 6% asupra prețului oferit sau cerut.

Toate formele L. C. P. se vor respecta.

În ce privește cumpărarea unui taur apt se cere numai înaintarea ofertelor la Primărie — împreună cu garanță — apoi comisiunea de cumpărare se va transporta la domiciliul oferaților.

Măderat la 17. Octombrie 1930.

Primăria comunei Măderat.

Primăria: Bârzava.

Nr. 534-1930.

Publicație.

Primăria comunei Bârzava publică licitație publică pentru arândarea dreptului de incasa vama în piețile și târgurile dela 1 Ianuarie 1931 până la 31 Decembrie 1932.

Licitatiunea se va ținea în conformitate cu dispozițiunile art. 88—110 a Legii Contabilității publice cu oferte închise la primăria comunală Bârzava în ziua de 2 Decembrie 1930 ora 15, iar în caz de neprezentarea ofertelor, licitația a doua se va ținea în ziua de 17 Decembrie 1930 ora 15 fără nici o altă publicare.

Condițiunile de licitație se pot vedea la Primăria.

Bârzava la 16 Octombrie 1930.

Primăria.

Programul

Cinematografelor

La 24, 25, și 26.

Cinema Central:

Măntuirea

Cinema Select:

Frații de Cruce

La 24, și 26.

Cinema Elite:

Frumoasa necunoscută

Cinema Grădiște:

Domnița codrilor

Reprezentafia în zilele de lucru

se începe la; 5, 7, și 9.

Reprezentafia în Dumineci și în zilele de sărbătoare se începe la; 5½, 6, 8½, și 9.